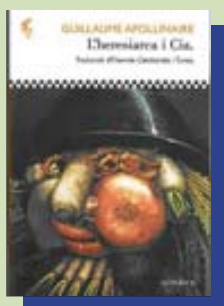

Veritats ocultes

Elisenda Galobardes tradueix al català els 16 relats de «L'heresiarca i Cia» d'Apollinaire

XAVIER CORTADELLAS xcortadellas@presencia.cat

Poeta i avantguardista, Guillaume Apollinaire va escriure també *L'heresiarca i Cia*, setze relats curts comptant que *Tres històries de càstigs divins* i *L'amfion, fals Messies o històries i aventures del baró d'Ormessan* en són dos i no que n'agrupen respectivament tres i sis. La majoria estan ambientats en una altra època, fan pensar en els *Contes cruels* de Villiers de l'Isle Adam, són tan suggeridors com els de Poe i tenen una base clarament romàntica. No defugen l'horror i estan narrats objectivament per un narrador que no s'immuta. Tampoc quan coincideix amb un personatge. El protagonista s'enfronta al poder instituit, en molts de casos al de la religió. *L'heresiarca*, títol que no casualment coincideix amb part del títol del recull, n'és un bon exemple. El pare Benedetto Orfei, «teòleg i gastrònom, devot i gormand» –la traducció és bona, però jo diria que hauria quedat millor traduir-ho per golafre– va a veure el Sant Pare per explicar-li que ha tingut un somni on se li ha revelat que «els tres cossos humans d'un sol Déu» van reencarnar-se en Crist i els dos lladres. Orfei acabarà creant una heretgia. Conscient que entre els catòlics del seu temps aquestes preocupacions no s'estilaven, Apollinaire fa dir això mateix al narrador en començar el relat. Però, en acabar, el narrador ens recorda també que «l'heresiarca era igual que tots els homes. Ja que tots són pecadors i sants alhora, quan no són criminals i màrtirs». És sobretot per això, perquè va al fons de l'ànima humana, que aquests relats continuen vigents. Els del baró d'Ormessan són dels millors; s'enfronten a la nostra lògica i a la nostra civilització, retraten la pedanteria i l'estultícia, i anuncien la falsedat i aquest anar cadascú a la seva de la nostra època.

«L'HERESIARCA I CIA»

Autor: GUILLAUME APOLLINAIRE
Traducció: ELISENDA GALOBARDES
Editorial: ADESIARA
Pàgines: 238/Preu: 20 €

Setze relats d'una de les grans veus literàries del començament del segle XX i del surrealisme.

El cervell nazi

Laurent Binet triomfa a tot Europa amb «HHhH», una novel·la històrica

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

L'enigmàtic títol d'aquesta novel·la estranya i inclassificable prové de les sigles d'una frase que es repetia sovint durant els anys trenta en l'Alemanya dels nazis: «Himmlers Hirn heisst Heydrich», és a dir, «el cervell de Himmler es diu Heydrich». Tot aquest llibre no és sinó una recreació d'un plegat d'episodis històrics, tots els que van tenir relació amb aquest cap de la Gestapo, i en l'atemptat de la resistència txeca que va acabar amb la vida de *la bèstia rossa* o *el carnisser de Praga*, aquest terrible Heydrich, braç dret de Himmler, ell mateix un dels nazis predilectes de Hitler. Tot el llibre és una mescla d'assaig, de novel·la i fins i tot de diari de l'autor on ens assabenta dels meandres de la creació de l'obra, a més dels estats d'ànim que l'han sotragat davant del descobriment de moltes de les barbaritats que va cometre aquest ésser infame. I és també un homenatge als herois de la resistència txeca –dos paracaidistes– que el van eliminar, consumant, l'any 1942, una de les accions més justes de la Segona Guerra Mundial. El conjunt és torbador, memorable i inquietant, encara que l'èmfasi que fa en la figura d'aquest nazi podem sospitar que és exagerat, com si Heydrich fos la clau explicativa de tota la infàmia nazi (potser perquè això ajuda a consumir una mica aquella venjança metafòrica contra el nazisme que va filmar Quentin Tarantino). Sigui com sigui, el llibre és bo tot i algunes idees discutibles que conté, a més de denotar que l'angoixa de la influència –el poder d'un escriptor sobre un altre–, en aquest cas Jonathan Littell i la seva obra magna *Les benignes*, no és cap explicació arbitrària sobre la manera com s'engendra la bona literatura.

«HHhH»

Autor: LAURENT BINET
Traducció: ANNA MARIA CORREDOR
Editorial: 1984
Pàgines: 330
Preu: 20 €

Novel·la sobre la mort de Heydrich, un dels líders de la Gestapo, assassinat per la resistència txeca.

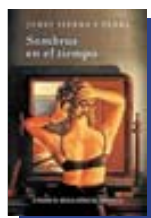
NOVETATS

«EL TEMPS ÉS UN CABRÓ»

Autora: JENNIFER EGAN
Traducció: CARLES MIRÓ
Editorial: EDICIONS DE 1984
(en castellà a MINÚSCULA)
Pàgines: 376 Preu: 20 €

El temps és un cabró és el relat d'una generació gloriosa de músics, però també d'homes valents que trien una manera de viure lliure encara que els camins siguin torts, difícils i, de vegades, equivocats i autodestructius. Amb aquesta novel·la, Jennifer Egan ha rebut el premi Pulitzer 2011 i el premi Nacional de la Crítica dels Estats Units.

«SOMBRES EN EL TIEMPO»

Autor: JORDI SIERRA I FABRA
Editorial: PLAZA JANÉS
Pàgines: 512
Preu: 19,90 €

El 1949, una família d'immigrants murcians s'instal·la a Barcelona buscant una vida millor. L'amor, la lluita, la repressió, la supervivència, el desig i l'esperança marcaran les seves vides a partir d'aquest moment. *Sombras en el tiempo* ha estat guardonada amb el X Premio de Novela Ciudad de Torrevieja.

«L'ARNÈS DEL CAVALLER»

Autor: MARTÍ DE RIQUER
Editorial: LA MAGRANA
Pàgines: 528 / Preu: 27 €

L'arnès del cavaller, un estudi publicat per primera vegada l'any 1968, esdevé el primer manual terminològic que recull, documenta i explica les moltes parts de què constava la indumentària dels cavallers medievals, tot fent aportacions erudites sobre l'origen, els usos i els costums associats a les armes, les peces que integraven una armadura i els complements usats per a la protecció del cavall.